

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XXXVIII. Acquisitio & amissio privilegii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

tenens patitur verborum proprietas. Decius conf. 113. *viso tenore* n. 6. *verf. & idem*. Abbas ad cap. *olim* de verbor. signif. n. 4. *verf. & ex hoc*. Fagnanus ibidem num. 23. Si etiam privilegium fit in favorem cultus divini, latè interpretandum est in præjudicium tertii. Calderinus consil. 412. de privileg. Fagnanus loco citato n. 25. Si denique privilegium fit in præjudicium concedentis, contra ipsum latè est interpretandum. cap. *quia circa* de privileg.

325 2°. Privilegium dividitur in reale & personale. Personale est quod conceditur ratione personæ. Proinde cum persona extinguitur. Reg. 7. jur. in 6. Ipsam tamen personam sequitur & comitatur ubicumque fuerit. *L. in omnibus* ff. de reg. jur.

Reale est quod conceditur ratione rei à persona distinctæ, v. g. ratione dignitatis, vel officii, vel loci, &c. Idèd non extinguitur cum persona, sed transit ad hæredes, vel successores, duratque toto tempore quo durat res, ratione cujus conceditur. Reg. 68. jur. in 6. Si fit concessum ratione loci, extenditur ad omnes personas ibi existentes, etiam forenses, & extraneas. Fagnanus ad cap. *inter alia* de immunit. Eccles. n. 82. ex Bartolo, & Baldo.

326 Quòd si dubitetur, an privilegium reale sit, an personale, in casibus n. 324. enarratis (quibus latè est interpretandum) censeri debet reale. In aliis verò, in quibus strictè est interpretandum, censeri debet personale. Ita Doctores communiter.

327 3°. Dividitur in gratiosum, & remuneratorium. Gratiosum est quod conceditur merè gratis. Remuneratorium; quod conceditur ob merita, sive in remunerationem obsequiorum, &c. Quæ quidem remuneratoria concessio vel fieri potest ex debito justitiæ, vel ex debito gratitudinis & decenitiæ. Priori modo sunt strictè remuneratoria, sapiuntque naturam contractus onerosi, & sic revocantur ad conventionalia. Posteriori modo non sunt strictè remuneratoria, nec sapiunt naturam contractus, ideòque faciliùs revocari possunt.

328 4°. In conventionale & absolutum. Conventionale est quod conceditur ex pacto; servandum proinde ex justitiâ. Absolutum est quod sine pacto conceditur. Absoluta quidem revocari possunt; non verò conventionalia, nisi ex gravi causa ad publicum bonum pertinente. Doctores communiter ad cap. *qua in Ecclesiis* de Constitut. Unde quia privilegium concessum ex causa onerosâ transit in contractum, non potest per Principem revocari. Fagnanus ad cap. *ex epistola* de probat. n. 18. & ad cap. *relatum* ne Clerici, vel Monachi n. 24.

329 Pòndè ad Principem concedentem privilegium, ejus interpretatio pertinet. Fagnanus ad cap. *olim* de verbor. signif. n. 34. Quandocumque ergo obscura sunt verba pri-

viliorum à Papa concessorum, pro eorum interpretatione adeundus est Papa; nec licet in judiciis pro eorum interpretatione recurrere ad Metropolitanum, nec Episcopum, nec Conservatorem. Fagnanus ad cap. *sanè* 2. de offic. delegat. n. 49.

CAPUT XXXVIII.

Acquisitio & amissio privilegii.

PRivilegium acquiritur vel expressâ Principis concessione, vel consuetudine tacitè probatâ à Principe. Quæ, ut præscribat contra jus civile, debet esse continuata per decennium; ut contra jus canonicum, requiritur tempus 40. annorum. cap. *de quarta* & cap. *ad aures* de præscript. Ut contra privilegia Regularium, juxta eorum privilegia, requiritur spatium 60. annorum. Ut denique contra Romanam Ecclesiam, & jura Papæ reservata, requiritur tempus immemorabile, & plusquam centenarium. Authent. *quas actiones* Cod. de sacrosanct. Eccles. cap. *super quibusdam* §. *praterèa* de verb. signific.

Ut autem valeat concessum privilegium, debet innoscere, sufficienterque publicari: cum sit lex quædam privata. Imò ut valeat, effectumque fortiat, non solum debet esse notificatum privilegiato, sed & ab eo acceptatum per se, vel per procuratorem suum. Cum sit donatio quædam, quam donatarius scire debet & acceptare. Unde *L. qui absumi* ff. de acquir. possess. dicitur, libertatem non acquiri per rescriptum manumissionis, donec servus sciat & acceptet. De legitimitate idem dicitur in Authent. *quibus modis* nat. offic. §. *illud autem*. Idem de concessione beneficii cap. 1. de concess. præbend. in 6. *verf. ex parte*. Idem de jurisdictiono, seu jurisdictionis usu. *Lege barbarius* Cod. de officio Prætoris.

Valet quidem privilegium à Principe concessum ignorantibus, quantum est ex parte concedentis, nisi oppositum Princeps velit. Sa verbo *gratia* n. 23. Vasquez 1. 2. disp. 156. n. 33. Nec enim refert à quo privilegium impetratum sit, dummodò sit à Principe concessum. *L. universi* Cod. de precib. Imperat. offer. Valet (inquam) sive impetratum ad petitionem illius (pro quo conceditur) vel alterius pro eodem, cap. *si motu proprio* de præbend. in 6. sed non valet usus privilegii (ex parte privilegiati) nisi ab ipso acceptetur & cognoscatur per se, vel per alium, v. g. per procuratorem, cui res commissa est, vel (ut in Religionibus accidit) per eum à quo acceptatio dependet, v. g. per Generalem Religionis.

Et sic admitto (cum Sanchez, & pluribus aliis) eum qui per procuratorem in Curia Romana dispensationem petit super aliquo matrimonio impedimento, valide matri-

monium contrahere, si illud contrahat post concessionem illius Romæ factam, licet ipsi nondum intimatam. Quia hoc ipso quod per procuratorem illam petiit, illam per ipsum cognovit, & acceptavit. Sic etiam valet matrimonium sub conditione contractum, hoc ipso quod conditio purificatur, licet purificatio ignoretur, saltem in receptissima sententia Canonistarum, quos refert sequiturque Fagnanus ad cap. *super eo*, de condition. ap. posit. n. 3. atque ex Theologis sequuntur Paludanus, Petrus de Soto, Thomas Sanchez, & alii, dicentes quod matrimonium per verba de presenti, coram Parocho & testibus, sub conditione licita contractum, purificata conditione, absque novo consensu statim perficitur. Quam etiam sententiam in praxi servat Curia Romana, probaruntque (cum S. Congregatione) Pius V. & Clemens VIII. uti refert Fagnanus ibidem n. 5. & 6.

334 Admitto etiam Religiosum valide absolvere in vim privilegii ab Ordine acceptati, licet à Religioso illo ignorati, modo intendat absolvere. Quia revera potestatem habet absolvendi, nec ad validam absolutionem necesse est quod intendat absolvere in vim talis vel talis privilegii; sed sufficit quod verè habeat virtutem, seu potestatem (etiam si ignoret se habere) & intendat absolvere.

335 Denique videtur admitti posse quod docent Navarrus, Henriquez, Sanchez apud Dianam ipsos sequentem p. 8. tract. 3. resol. 87. dispensationem impetratam & acceptatam ab altero volentium inire matrimonium, si sit impetrata super impedimento afficiente utrumque, v. g. super cognatione, vel affinitate, prodesse etiam comparti ignorant. Quia eo ipso quo alter ex his suam dispensationem acceptat, fit habilis ad contrahendum cum altero; quod cum fieri nequeat nisi uterque habilis sit, valor dispensationis cum uno, necessariò annexum habet valorem dispensationis cum altero.

336 Quemadmodum autem concessione Principis, privilegium acquiritur; sic amittitur revocatione ipsius, vel successoris, si privilegium sit gratiosum, non conditionale, vel strictè remuneratorium. Privilegia tamen à Principibus sæcularibus concessa Ecclesiæ, vel Ecclesiasticis personis, ab ipsis revocari non possunt, ut pluribus ostendit Donatus Laynensis in praxi rer. Regul. to. 1. tr. 13. q. 4. Privilegia etiam Mendicantium, utpote remuneratoria, à Papa revocari non posse quidam dicere non verentur. Sed eos errare manifestum est, tum quia non sunt strictè, sed latè tantum remuneratoria. Tum quia quod plerumque fit à Summis Pontificibus & Conciliis, nefas est dicere quod fieri non possit. At modò ista, modò illa Mendicantium privilegia frequenter revocantur à SS. Pontificibus & Conciliis. Nec dubium plurima revocata esse à Concilio Tridentino,

Tom. II.

quibus jam Regulares in conscientia uti nequeunt. Cum propositio ista damnata sit ab Alexandro VII. *Regulares possunt in foro conscientie, uti privilegii suis, qua sunt expressè revocata per Concilium Tridentinum.*

Sed damnata istius propositionis occasione quaeritur 1º. an sola illa Regularium privilegia per Tridentinum sublata sint, quæ sunt expressè per Tridentinum revocata, per additamentum hujus clausulæ: *non obstantibus quibuscumque privilegiis in contrarium?* An etiam illa, quibus licet Tridentinum oppositum sanxerit, clausulam tamen privilegiorum revocatoriam non adjecit?

Sola priora esse per Tridentinum sublata, nec generales dispositiones Concilii Tridentini, Mendicantium privilegii contrarias, iis derogare, nisi adjectam habeant clausulam, eorum expressè revocatoriam, docent Suarez, Miranda, Portel, Hieronymus Rodriguez, & noster Petrus ab Angelis in specul. privileg. Regular. disp. 6. sect. 1. n. 32. ubi plures alios refert. Ita etiam novissimè Joannes Bosco de Sacram. p. 4. disp. 10. n. 245. & seqq.

Sed contrarium videtur dicendum. 1º. quia Tridentinum sess. 25. cap. 22. de Regularibus sic habet: *Hæc omnia & singula, in superioribus Decretis contenta, observari S. Synodus præcipit in omnibus Cænobiiis, ac Monasteriis, ac Domibus quorumcumque Monachorum, & Regularium, &c. non obstantibus eorum omnium ac singularum privilegii, sub quibuscumque formulis verborum conceptis.* Quam revocationem licet Bosco & alii putent solum cadere supra privilegia contraria Decretis illius sessionis 25. non supra privilegia contraria Decretis aliarum sessionum, quibus adjecta non est clausula revocatoria privilegiorum: per eam tamen revocata esse omnia Regularium privilegia, etiam contraria Decretis aliarum sessionum, quibus adjecta non est clausula revocatoria, seu derogatoria privilegiorum, nec proinde iis privilegiis Regulares uti posse docet Donatus Laynensis to. 1. rer. Regular. tract. 11. q. 15. cum Navarro, & satis probabile putat noster sapientissimus Lezana qq. regular. to. 2. c. 1. n. 58. Et ita S. Congregationem sæpiùs censuisse Donatus testatur ibidem; & ipsius hac de re declarationes refert Card. Bellarminus in citatum cap. 22. Concilii Tridentini.

Secundò, quia Pius IV. in Bulla quæ incipit, *in Principis Apostolorum*, motu proprio, & ex certa scientia, ac de plenitudine potestatis amplissimè revocat omnia & singula privilegia, indulta, facultates, mare magnum, &c. in his omnibus & singulis, in quibus privilegia illa contrariantur Decretis Tridentini, eaque, perinde ac si de verbo ad verbum inserta forent, ipso jure revocata, cassata, annullata, & ad ipsius Concilii terminos redacta declarat, nec adversus Decreta &

G 2

Statuta ipsius magis suffragari posse, ac si numquam emanassent. Quæ profectò verba propriissimè & certissimè respiciunt omnia & singula totius Concilii, & non sessionis 25. dumtaxat, prout ex tenore constat. Ait enim in eodem Concilio plurima statuta, quibus privilegia illa contrariantur. Et ita successores Pontifices passim intellexerunt. Idèò namque in Bullis suis, quibus Regularium privilegia confirmarunt, vel aliis Ordinibus concesserunt, clausulam hanc addiderunt: *dummodo, vel quatenus Decretis Concilii Tridentini non adversentur, vel contraria non sint, &c.* Ita Gregorius XIII. in Bulla *Romanus Pontifex*, confirmatoria privilegiorum Præmonstratensium. Et in alia confirmatoria privilegiorum Ordinis SS. Trinitatis, Redemptionis Captivorum. Ita etiam Sixtus V. in Bulla *super specula* 70. in Bullario Roman. Gregorius XIV. in Bulla *Romanus Pontifex*, in qua Cruciferis confirmat privilegia à Prædecessoribus suis concessa. Sub eadem clausula Clemens VIII. in Bulla *Pastoralis officii* confirmat privilegia Minorum de Observantia; sicut & Paulus V. in Bulla *injuncti nobis* privilegia Cælestinorum, & Gregorius XV. in Bulla *ad uberes fructus*, & in Bulla *Salvatoris nostri*, & Urbanus VIII. in Bulla *injuncti nobis* 21. Bullar. Rom. & Innocentius X. in Bulla *universalis Ecclesie*, data 1648. in favorem Xenodochii S. Joannis Hierosolymitani.

340 Tertio, quia in Decreto sessionis 14. cap. 17. quo declaratur, inferiores Sacerdotes, extra mortis articulum, sine licentia Episcopi, absolvere non posse à casibus Episcopo reservatis, comprehenduntur Regulares, etiam Mendicantes, non obstantibus privilegiis sibi antè concessis, quæ reverà (sive per illud Tridentini Decretum, sive per alia verba sessionis 25. cap. 22.) sublata sunt, tamen in Decreto illo sessionis 14. c. 7. nulla adjecta sit clausula eorum revocatoria. Quòd enim (eo non obstante) privilegia illa per Tridentinum sublata sint, Summi Pontifices, & sacra Congregatio disertis verbis sæpiùs declararunt. Videatur Declaratio S. Congregationis 17. Novembris 1628. sub Urbano VIII. Dicit enim, *per confirmationes privilegiorum, quas Regulares à Sede Apostolica post Concilium Tridentinum obtinuerunt, nequaquam revixisse privilegia, prius ab eodem Concilio (nota) ac deinde etiam ipsius Congregationis Decretis sublata atque extincta, quæ habebant absolvendi à casibus, Ordinario loci reservatis... Quam Declarationem Sanctitas Sua (id est Urbanus VIII.) ad se relata approbavit, mandavitque ab omnibus, ad quos spectat, inviolabiliter observari.* Quæ verba repetit Clemens X. anno 1670. in Bulla *superna magni Patris familias*. Quapropter Miranda in Manuali Prælator. to. 1. q. 46. a. 4. merito docet, quòd privilegia Confessariorum Regularibus olim concessa,

absolvendi à casibus, Episcopis specialiter reservatis, revocata sunt per Concilium Tridentinum. Comitulus etiam l. 1. responf. moral. q. 25. dicit, quòd *sententia, aiens Regulares absolvere posse à casibus, Episcopis reservatis, nullà ratione defendi queat, præter Concilii Tridentini Decreta, &c.* Sed hac de re plura to. 3. ubi de Pœnitentiæ Sacramento.

Nec præmissis obstat Bulla Pii V. *est Mendicantium*, in qua, ex certa scientia, & de potestatis plenitudine, confirmat, & obvari præcipit Mendicantium privilegia, etiam in multis quæ sunt contra Decreta Concilii Tridentini. Siquidem Gregorius XIII. ipse successor, in Bulla quæ incipit, *in tanta rerum & negotiorum mole*, Bullam illam Pii V. revocavit, & ad terminos Concilii Tridentini reduxit.

Quæritur 2º. an privilegia, corpori juris inserta, sufficienter revocata censentur per istam Concilii Tridentini clausulam, *privilegiis non obstantibus*? Sunt qui negent, & requirunt specialem de ipsis mentionem, vel derogationem juris communis, cui inserta sunt. Eò quòd privilegia, corpori juris inserta, jam non sint privilegia, sed aliud nobilius nomen sibi vendicent; nec solum sint jus privatum, seu particulare; sed generale & commune, quod per clausulas generales non abrogatur.

Sed contrarium est dicendum. 1º. Quia privilegium insertum extravaganti *super cathedram*, & Clementina *audum* de sepulturis, inò & Concilio Lateranensi sub Leone X. sess. 11. quòd Regularis, Episcopo præsentatus, & ab ipso injustè rejectus, confessiones excipere possit, quòdque ipsi confitentes satisfaciant præcepto annuæ confessionis: istud (inquam) privilegium censetur sufficienter revocatum per Tridentinum sess. 23. c. 19. hoc ipso quòd ad confessiones audiendas Episcopi approbationem obtentam, etiam in Regularibus requirit, privilegiis & consuetudine quacumque non obstantibus. Non ergo requiritur specialis illa mentio, sed contraria dispositio cum clausula generali sufficit. Consequentia patet. Veritatem verò antecedentis S. Congregatio declaravit, teste Fagnano ad cap. *omni* de pœnit. & remiss. n. 61. eo utique Tridentini Decreto restrictum esse, quòd Regularibus concessum in dicta Clementina *audum*. Idèòque Alexander VII. damnavit hanc propositionem: *Satisfacit præcepto annuæ confessionis, qui constitetur Regulari, Episcopo præsentato, sed ab eo injustè reprobat.*

2º. Quia privilegia, ex hoc quòd corpori juris inserta sint, non desinunt esse privilegia (inquit Fagnanus ad cap. *in his* de privilegiis) ergo comprehenduntur in generali privilegiorum derogatione. Probatur assumptum, quia multa privilegia in corpore juris inserta leguntur cap. 6. de rescriptis cap. 23. 24. & 30. de privilegiis, & cap. 2. 6. & 12. eod. tit. in 6º.

345 3°. Tametsi privilegium corpori juris infertum transeat in jus commune (respectu nominatorum in privilegio) tamen juri communi necesse non est specialiter derogari : quia jus commune posterius tollit prius sibi contrarium, licet de eo mentionem non faciat. Siquidem *Romanus Pontifex condendo Constitutionem posteriorem, priorem, quamvis de ipsa mentionem non faciat, revocare censetur.* cap. 1. de Constitut. in 6. cap. *vasa* de consecr. dist. 1. & cap. 1. de cognat. spirit. Ita Innocentius, Felinus, & (teste Fagnano ad cap. *nonnulli* de rescript. n. 40.) Doctores omnes in citatum 1. cap. de Constit. in 6.

346 4°. Quia, ut idem Fagnanus ostendit ad caput in *his* de privileg. n. 12. quotiescumque Concilium Tridentinum sustulit privilegia, sustulit etiam inserta in corpore juris, absque mentione istius insertionis. Nullibi enim, ex stylo Concilii, in generalibus derogationibus privilegiorum fieri consuevit talis mentio. Non imprimis sess. 5. c. 2. & sess. 23. c. 15. ubi revocat privilegia Regularium inserta Clementinae dudum de sepult. Nec sess. 7. c. 8. & sess. 24. c. 9. ubi derogat privilegiis exemptorum, de quibus cap. *luminoso* 18. q. 2. & cap. *cum nullus* de temporib. ordin. in 6. quoad durationem conservatorum. Nec sess. 23. cap. 8. & 10. ubi revocat privilegia inferiorum quoad ordines & dimissorias, de quibus in cap. *cum nullus* de temporib. ordin. in 6. & cap. *Abbat* de privileg. eod. lib. Nec in sess. 24. c. 18. ubi ex sententia Congregationis sustulit indultum studentium, insertum in cap. *cum ex eo* de elect. in 6. Alios multos casus ad idem refert Fagnanus ad cap. *nonnulli* de rescript. à num. 42.

347 Imò ne antiquiorum quidem Conciliorum mentionem facere solet Tridentinum, siquando justis & rationabilibus de causis contra illa aliquid statuit, uti rursus Fagnanus ostendit ad cap. *nonnulli* de rescript. n. 42. Nam sess. 25. de Regular. c. 2. nulla facta mentione Concilii Lateranensis, correxit (uti S. Congregatio alias declaravit) permissionem, quam Concilium istud in cap. *Monach*. de statu Monachor. fecit Monachis habendi peculium de licentia Abbat. Et sess. eadem cap. 6. ex sententia S. Congregationis, sustulit formam eligendi per compromissum, vel quasi per inspirationem, à Concilio Lateranensi præscriptam in cap. *quia propter* de elect. Nullam tamen istius Concilii mentionem fecit, sicut nec mentionem fecit Concilii Viennensis sess. 23. c. 12. tametsi ibi abroget dispositionem ipsius, quæ constitutum erat, ut quis ordinari posset Subdiaconus decimo-octavo suæ ætatis anno, & Diaconus vigesimo. Idemque in privilegiis observat eadem S. Synodus, sive illa conciliaria sint, sive non, uti n. 343. ostensum est de

privilegio auaiendi confessiones sine licentia Episcopi, dum eam injustè recusasset.

Si dicas, per derogationes generales, non centeri derogatum dispositionibus Conciliorum Generalium, nisi adsit clausula eorum specialiter derogatoria cap. *ex parte* & cap. *nonnulli* de rescript. cap. *eam te* de arat. & qualit. & cap. *ex parte* de Capell. Monach.

348 Respondeo cum Fagnano ad citatum cap. *nonnulli* num. 28. hoc non procedere in derogationibus generalibus, quæ fiunt per leges generales, & maximè per Decreta Conciliaria; sed in iis dumtaxat quæ fiunt per litteras gratiæ, & rescripta Apostolica contra jus. De ejusmodi namque rescriptis agitur in canonibus objectis, prout videre est apud Fagnanum. Et ratio, cur in istis specialis derogatio potius requiratur, quam in illis, est, quia leges generales summa cum deliberatione, & magna solemnitate fiunt; litteræ verò gratiæ, & rescripta contra jus, plerumque à Summis Pontificibus per occupationem, vel importunitatem extorquentur, quas verisimiliter non concessissent, si ad contrariam Concilii Generalis dispositionem animum applicuissent. Ideò ergo Pontifices, in canonibus objectis, sanxerunt, ut eorum rescripta, Generalis Concilii Decretis adversantia, vigorem non habeant, nisi in eis derogatum fuerit Generali Concilio. Et signanter Honorius III. in cap. *ex parte* de Capell. Monach. decernit non valere litteras gratiæ contra Lateranense Concilium, à quibusdam Monachis impetratas sine mentione istius Concilii. Nam ut Pontifex ait, *hujusmodi litteras ab Apostolica Sede non credimus emanasse. Quod si per occupationem forsitan emanaverint, nolimus per hoc derogari Concilio supradicto.* Quia (ut Glossa ait ibidem) tales litteræ præsumuntur extortæ, vel per nimiam occupationem Romani Pontificis, vel per importunitatem petentium: cum (ut dicitur cap. *si quando* de sent. excom.) *per ignorantiam, vel negligentiam, aut occupationem nimiam, vel etiam per subreptionem contingat hujusmodi litteras impetrari, vel per importunitatem*, ut dicitur in cap. *in fraternitatis* de Præsbyter. & in L. 1. C. de petitionib. bon. sublat. lib. 10. ubi Imperator dicit: *Per importunitatem non concedenda sæpè concedimus.* In istis proinde Papa præsumitur circumventus, inquit Geminianus consilio 36. *quod collatio* n. 2.

349 At hujusmodi rationes cessant (inquit Fagnanus n. 35.) cum Generali Concilio opponitur aliud Generale Concilium. Nam quod pertinet ad solemnitatem, utrumque celebratum censetur pari deliberatione, & maturitate, palàmque est, decreta in Generali Concilio posteriore, cenferi non posse extorta per ignorantiam, seu immemoriã, vel negligentiam, nec per occupationem, vel importunitatem, aut circumventionem. Quia nec error juris, nec immemoria anti-

quorum Conciliorum, aut Canonum, præsumi potest in generali Concilio. Quod enim à pluribus queritur sapientibus, facilius invenitur. cap. de quibus dist. 20. & per ampliores homines veritas perfectissima revelatur. L. ult. C. de fideicommiss. in fine, & cap. extra conscientiam dist. 64. Non potest etiam præsumi nimia occupatio Episcoporum, in Concilio congregatorum: cum aliis negotiis non vacent. Non denique importunitas: quia singuli articuli exquisitissimè discutuntur, ac deinde Patrum suffragiis, non extortis, sed liberrimis definiuntur. Nulla proinde ratio est, cur dispositio posterioris Concilii Generalis, contraria dispositioni Concilii prioris, ei non derogat, sine speciali mentione ipsius. Imò est ratio in contrarium: quia par utriusque Concilii est autoritas & vinculum, & nihil tam naturale, quàm eo genere quodque dissolvi, quo colligatum est. L. nihil tam naturale ff. de reg. jur.

350 Concludendum est igitur cum Fagnano n. 37. per dispositionem posteriorem Concilii Generalis indistinctè censeri correctæ Decreta contraria priorum Conciliorum, licet de eis mentio facta non fuerit, sicut & generaliter per legem posteriorem corrigitur lex prior, etiam nullà factâ illius mentione, quando verba posterioris legis id requirunt, uti apertè colligitur ex cap. 1. & 2. de Constitut. in 6°. Et hanc sententiam probavit S. Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, ut videre est apud Fagnanum ibidem. Quòd si in Constitutionibus generalibus subinde fiant derogationes Concilii præcedentis, id censeri debet fieri ad abundantiorē cautelam, non quòd talis derogatio necessaria sit, ait Fagnanus n. 30.

351 Qui etiam n. 38. ex præmissis colligit, per legem generalem magis censeri derogatum privilegiis insertis in corpore juris, quàm non insertis. Nam etsi privilegiis canonum difficilius consueverit derogari; tamen quoad non inserta allegari potest defectus intentionis Papæ, propter illorum ignorantiam, vel oblivionem (juxta illud cap. ex parte de offic. delegat. Si memores fuissimus nos pro prædicto N. litteras direxisse, adversario nullatenus scripsissimus) quæ ignorantia, vel oblivio præsumi nequit de insertis in corpore juris.

352 Amplius ex præmissis colligi potest, quòd non semper requiratur expressa privilegiorum derogatio, imò nec mentio; sed interdum sufficit, quòd Legislator, illa sciens, legem generalem sine exceptione statuatur, ob disciplinæ publicæ necessitatem, postulante ut lex omnes generaliter, & absque exceptione obliget. Quod etiam significare videtur lex 3. §. 5. ff. de sepulchro violato, ibi: D. Adrianus rescripto panam statuit 40. aureorum in eos qui in civitate sepelium. Quid tamen si lex municipalis permittat in civitate se-

peliri? post rescripta principalia, an ab hoc discessum sit, videbimus. Quia generalia sunt rescripta, & oportet Imperialia Statuta suam vim obtinere, & in omni loco valere. Et Concilium Tridentinum id fecisse videtur sess. 14. c. 7. ubi postquam dixit, magnoperè ad Christiani populi disciplinam pertinere, ut atrociora quadam & graviora crimina, non à quibusvis, sed à summis dumtaxat Sacerdotibus absolventur: postea sine ulla exceptione decernit, inferiores sine licentia Superiorum nihil posse in casibus ipsis reservatis, ac per hoc derogavit privilegiis, licet eorum ibi mentionem non fecerit. Quia lex generalis, non tam ex verbis, quàm ex ratione legis, & voluntate Legislatoris metienda est. Tuldenus de jurisprud. l. 2. c. 4. Surdus decis. 19. & 52. Ratio verò allegata derogationem illam exigebat, & sine exceptione istam fuisse Concilii mentem, S. Congregatio, à Sede Apostolica legitimam habens itius Concilii interpretandi autoritatem, semper intellexit, ideòque ab eo tempore semper declaravit, Regulares, in vim privilegiorum antea obtentorum, à casibus Episcopo reservatis sine licentia ipsius absolvere non posse. Quod & ipsi Summi Pontifices ex dictis num. 339. declaraverunt.

CAPUT XXXIX.

Privilegia Religiosorum Mendicantium, mutuaque eorum communicatio.

Summi Pontifices, attendentes ad uberes ³⁵³ Sfructus, quos Religiosi Ordinum Mendicantium Ecclesie protulerunt, & quotidie proferunt, multis & magnis gratiis & privilegiis eos decoraverunt, quorum nonnulla alibi exhibebuntur, volueruntque inter Ordines Mendicantes perfectam gratiarum & privilegiorum communicationem; ita ut omnes & singulæ gratiæ, concessiones, exemptiones, facultates, privilegia, indulta, tam spiritalia, quàm temporalia, qualiacumque illa sint, uni Ordinum Mendicantium concessa, & concedenda, hoc ipso communicentur, & communicanda sint singulis aliis Mendicantium Ordinibus, perinde ac si eis specialiter concessa essent, vel forent. Communicationem istam ex certa scientia, de Apostolicæ autoritatis plenitudine fecit Leo X. in Bulla dudum per nos.

Nec solum voluerunt, ut singuli Ordines ³⁵⁴ Mendicantes perfectè communicarent in omnibus gratiis, privilegiis, &c. concessis & concedendis cuicumque Ordinum Mendicantium; sed & quibuscumque aliis Ordinibus non Mendicantibus. Hanc quippe communicationem Fratribus Minoribus Clemens VII. anno 1527. concessit in Bulla dum fructus uberes, cujus hæc sunt verba: necnon etiam quibuscumque facultatibus, & gratiis, sive professionis regulari observantia non contrariis, aliis